

SISTEMUL DE DREPT

pe perioada stării de urgență

Termenele legale

Orice fel de termenele de prescripție și de decădere nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă (p.1, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#))

Termenele de atac în procedura civilă și penală, precum și de soluționare a plângerilor se întrerup. La data încetării stării de urgență, termenul va începe să curgă de la început (p.8 și 10.5, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#))

În cauzele amânate sau suspendate, prescripția răspunderii penale se suspendă (p. 10.7, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#)).

Termenele pentru soluționarea solicitărilor de acces la informații, precum și a petițiilor se triplează (p. 16, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#))

Examinarea cauzelor civile

Examinarea cauzelor civile se suspendă de drept, cu excepția:

- » celor ce se examinează în lipsa părților
- » ce vizează eliberarea ordonanțelor de protecție, confiscarea averii nejustificate, încuviințarea spitalizării forțate (p. 4, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#))

Instanțele judecătorești:

- » comunică actele de procedură prin fax, poștă electronică și alte mijloace ce asigură confirmarea primirii textului
- » pot fixa termene scurte pentru ședință, de 1-2 zile, sau organiza ședința chiar în aceeași zi (p. 6, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#))
- » la cererea părții aflate în izolare la domiciliu; în carantină; spitalizată din cauza COVID-19, de regulă, amâna ședința. Dacă resping amânarea ședinței, la cerere vor amâna pronunțarea hotărârii până la depunerea pledoariei scrise (p. 7, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#))
- » desfășoară ședințele prin videoconferință (p. 5, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#))

Prevederile Codului administrativ și ale Codului de procedură civilă cu privire la examinarea cauzelor sunt aplicabile în măsura în care nu contravin [Dispoziției nr. 4 din 24 martie 2020](#).

Executarea silită a hotărârilor civile

Activitatea de executare silită continuă numai dacă este posibilă respectarea normelor epidemiologice (p. 3, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#)).

Executarea hotărârilor privind litigiile locative, urmărirea salariului și a altor venituri, cu excepția încasării pensiei alimentare, se suspendă (p. 2, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#)).

Calcularea dobânzilor și penalităților în cadrul procedurilor de executare silită se suspendă (p. 2, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#)).

..... Activitatea de urmărire penală .....

În cauzele penale, altele decât cele menționate în p. 10 din Anexa la [Dispoziția nr. 1](#), au fost întrerupte termenele de:

- » examinare a sesizărilor, efectuare a actelor de constatare și de efectuare a urmăririi penale; (p.11.1-3, [Dispoziția nr. 8](#))
- » soluționarea cererilor și a contestațiilor conform art.298-299² Cod de procedură penală (p. 11.4, [Dispoziția nr.8](#))
- » menținere în calitate de bănuît (p. 11.5, [Dispoziția nr.8](#))

Activitatea de urmărire penală și a judecătorilor de instrucție se va desfășura numai cu privire la:

- » cauzele privind măsurile preventive
- » protecția victimelor și martorilor
- » aplicarea măsurilor de siguranță cu caracter medical
- » cauzele cu persoane vătămate minori
- » măsurile a căror amânare ar pune în pericol obținerea probelor sau prinderea suspectului, precum și cele privind audierea anticipată
- » cauzele ce țin de instituirea stării de urgență
- » alte cauze considerate drept urgente de către procuror (p. 10.1, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#))

..... Examinarea cauzelor penale și contravenționale .....

Procesele penale pendinte în instanțele de judecată se suspendă de drept, cu excepția celor:

- » ce țin de instituirea stării de urgență sau de aplicarea măsurilor de siguranță cu caracter medical
- » considerate drept urgente de către procuror sau judecător
- » privind infracțiunile flagrante
- » în care au fost dispuse măsuri preventive
- » referitoare la contestarea măsurilor asigurătorii
- » privind cooperarea judiciară internațională
- » ce cuprind măsuri de protecție a victimelor și a martorilor
- » care vizează infracțiuni contra securității naționale
- » privind acte de terorism sau de spălare a banilor (p. 10.2, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#))

Audierea persoanelor private de libertate se face prin videoconferință, indiferent de acordul persoanei (p. 10.6, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#))

Procurorii și judecătorii vor comunica actele procedurale prin poștă electronică (p. 10.4, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#))

Străinii aflați legal în țară la 17 martie 2020 care vor părăsi Moldova în 30 zile de la ridicarea stării de urgență nu vor fi sancționați contravențional pentru depășirea termenului de ședere (p. 9.2 [Dispoziția nr.3](#))

..... Executarea pedepselor .....

Executarea pedepselor neprivative de libertate se suspendă (p. 11, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#))

Se suspendă dreptul de a primi vizite, bunuri cât și posibilitatea de a ieși din penitenciar (p. 12, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#))

Este dublată durata și numărul de convorbiri telefonice permise persoanelor aflate în detenție. Se permit teleconferințe prin platforme software acceptate de penitenciar (p. 12.2, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#)).

În perioada carantinei, persoanele arestate preventiv pot fi deținute în izolatoarele poliției și a CNA (p. 12.4, Anexa la [Dispoziția nr. 1](#))

Contestarea deciziilor Comisiei pentru Situații Excepționale

([dispoziția nr. 4 din 24 martie 2020](#))

Dispozițiile Comisiei pentru situații excepționale:

- » se contestă direct în instanța de judecată, fără a respecta procedura prealabilă
- » examinarea contestațiilor este de competența Curții de Apel Chișinău
- » termenul de contestare este de 24 de ore de la publicarea pe pagina oficială a Guvernului
- » Contestația depusă cu omiterea termenului nu poate fi repusă în termen
- » Contestația depusă nu suspendă automat efectele actului contestat, iar instanța de judecată nu este în drept să suspende actul contestat
- » Contestația se examinează în cel mult 72 de ore
- » hotărârea Curții de Apel Chișinău este irevocabilă și nu poate fi contestată

Activitatea procuraturii și a instanțelor de judecată

Zilele de 30 martie - 3 aprilie 2020 au fost declarate zile de odihnă pentru sectorul bugetar (p.3, [Dispoziția nr. 6](#)). [Procuratura](#) și [instanțele de judecată](#) vor activa în regim special.

Activitatea judecătorilor, precum și a persoanelor care asigură activitatea acestora va fi reglementată de președintele/vicepreședintele instanței judecătorești, care vor dispune prezența la serviciu a acestora doar în cazurile de strictă necesitate. Detalii privind activitatea instanțelor judecătorești în perioada 30 martie - 3 aprilie, pot fi găsite mai jos.

- » [Judecătoria Chișinău](#)
- » [Curtea de Apel Chișinău](#)
- » [Curtea de Apel Bălți](#)
- » [Curtea de Apel Cahul](#)
- » [Curtea de Apel Comrat](#)
- » [Curtea Supremă de Justiție](#)

Activitatea avocaților, notarilor, executorilor judecătorești

Avocații, notarii și executorii judecătorești sunt obligați să asigure continuitatea activității, cu respectarea normelor sanitar-epidemiologice. Nerespectarea acestei obligații se sancționează disciplinar cu excluderea din profesie (p. 19, [Dispoziția nr. 6](#))

Ministerul Justiției va monitoriza executarea p. 19. În cazul în care organul abilitat nu va întreprinde măsurile necesare pentru atragere la răspundere disciplinară, ministrul Justiției va putea iniția procedura disciplinară (p. 21 [Dispoziția nr. 6](#)).